

високому вмісту антиоксидантів; додають сили і енергію під час великих фізичних навантажень; нормалізують рівень цукру в крові; підвищують чоловічу потенцію і покращують сон. Має енергетичні характеристики і може бути заміною кави і шоколаду. На основі сухого екстракту ягід асаї випускається низка дієтичних добавок, наприклад Фіточай "Ключі Здоров'я" 1,5 г фільтр-пакет ягоди Асаї (для схуднення) Виробник ТОВ «Ключі Здоров'я». Порошок ягід асаї використовують і в косметичних цілях. Його додають у креми, маски, шампуні, бальзами, масла та інші засоби для догляду, щоб зміцнити волосся, нігті і поліпшити стан шкіри.

Висновки. Аналіз показав, що асаї має багатий хімічний склад і містить фітостероли, клітковину, дубильні речовини, гідроксикоричні кислоти, пектин, амінокислоти: тирозин, цистин, валін, гістидин, лізин; мікроелементи; вітаміни групи В, С, Е і D; фітостерини, бета-каротин, Омега-3 тощо. Ягоди асаї містять у своєму складі більше антиоксидантів, ніж червоне вино, чорниці чи виноград. Екстракт ягід асаї народною медициною використовується при дерматитах і як омолоджувальний засіб для шкіри. Є сильним антиоксидантом, який нейтралізує вільні радикали, зменшує руйнування клітин шкіри і уповільнюють процес старіння, що підтверджує перспективи його використання для створення дерматологічних засобів.

ПОПЕРЕДНЄ ФІТОХІМІЧНЕ ВИВЧЕННЯ ВОЛОВИКА ТЕМНО-БЛАКИТНОГО, БЛЕКСТОНІЇ ПРОНИЗАНОЛИСТОЇ ТА ВЕНЕРИНИХ КУЧЕРІВ ЗВИЧАЙНИХ

Новосел О. М., Гапон І. В., Дьяконова М. Д., Куліш К. А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

lenanovosel1@ukr.net

Вступ. Сучасні наукові дослідження присвячені пошуку лікарських рослин, що містять різноманітні класи діючих речовин та мають багатовіковий досвід використання у традиційній медицині. До таких рослин відносять воловик темно-блакитний (*Anchusa azurea* Mill.) родини шорстколистих (*Boraginaceae*), блекстонію пронизанолисту (*Blackstonia perfoliata* (L.) Huds.) родини тирличових (*Gentianaceae*) та венерині кучері звичайні (*Adiantum capillus-veneris* L.) родини адіантові (*Adiantaceae*), які є неофіційними, проте їх широко використовують у традиційній медицині багатьох країн світу, що вказує на актуальність їх фітохімічного дослідження.

Метою дослідження було попереднє фітохімічне дослідження коренів, трави, листя, квіток та насіння воловика темно-блакитного, трави, листя та квіток блекстонії пронизанолистої, листя та коренів венериних кучерів звичайних на основні класи біологічно активних речовин.

Методи дослідження. Для проведення дослідження були одержані водні і водно-етанольні витяжки із досліджуваної сировини. Для виявлення полісахаридів була проведена осадова реакція з 96 % етанолом. Наявність амінокислот підтверджували за реакцією з 0,2% етанольним розчином нінгідрину. Виявлення кумаринів проводили за допомогою лактонної проби та реакції азосполучення. Дубильні речовини виявляли за допомогою реакцій: з 1% розчином желатини, 1% розчином хініну хлориду, з 1% розчином з феруму

(III) амонію сульфату. Флавоноїди визначали за допомогою ціанідинової реакції в модифікації за Бріантом, реакцій з 10% етанольним розчином феруму (III) хлориду, 10 % етанольним розчином калію гідроксиду, 2 % етанольним розчином алюмінію хлориду, з борно-лимонним реактивом, з 2% етанольним розчином плюмбуму ацетату. Іридоїди визначали за допомогою реакцій з реактивами Шталя та Трим-Хілла. Сапоніни виявляли за реакцією піноутворення, Лафона та Сальковського, з 10 % розчином плюмбуму ацетату, реакцією встановлення хімічної природи сапонінів. Наявність алкалоїдів за допомогою реакцій з реактивами Драгендорфа, Шейблера та Зонненштейна.

Основні результати. Результати проведених хімічних реакцій підтвердили наявність суми полісахаридів, амінокислот, кумаринів, дубильних речовин конденсованої групи, флавоноїдів (переважно у вигляді глікозидів) в усій досліджуваній сировині. Наявність сапонінів та алкалоїдів характерна для сировини воловика, іридоїдів та сапонінів – для блекстонії пронизанолистої та венериних кучерів звичайних.

Висновки. Одержані результати створюють підґрунтя для подальшого детального фітохімічного дослідження сировини воловика темно-блакитного, блекстонії пронизанолистої та венериних кучерів звичайних.

ВИВЧЕННЯ АМІНОКИСЛОТ ТРАВИ ЛІЗІАНТУСУ РАССЕЛА

Олефіренко А. О., Кисличенко В. С.

Національний фармацевтичний університет,

м. Харків, Україна

cncvc55@gmail.com

Вступ. Декоративні рослини здавна привертають увагу дослідників як додаткове джерело лікарських засобів із достатньою сировинною базою. До таких рослин належить лізіантус Рассела (*Lisianthus russellianus* Hook.) родини тирличеві (*Gentianaceae* Juss.), який наприкінці ХХ століття почали широко культивувати у багатьох країнах світу. Продовжуючи фітохімічне дослідження лізіантусу Рассела було встановлено наявність амінокислот, доцільним є вивчення їх складу та кількісного вмісту.

Мета дослідження – вивчення амінокислот у стеблах, листі та квітках лізіантусу Рассела трьох сортів (*Alissa 2 White*, *Borealis Apricot*, *Mariachi 2 Blue*), заготовлених у серпні 2023 року у Харківській області.

Методи дослідження. Для хроматографічного дослідження вільних амінокислот використовували об'єднані водні витяжки із досліджуваної сировини, одержані трикратною екстракцією водою очищеною. Ідентифікацію амінокислот проводили методом хроматографії на папері у рухомій фазі бутанол – оцтова кислота льодяна – вода (4 : 1 : 2) у порівнянні зі стандартними зразками амінокислот в концентрації 0,1 % (розчинник – 96 % етанол). На хроматограмах у денному світлі амінокислоти проявлялися у вигляді зон різної інтенсивності та відтінків синьо-фіолетового кольору після обробки свіжоприготованим 0,2 % етанольним розчином нінгідрину в спирті ізопропіловому з нагрівом у сушильній шафі. Пролін проявлявся у вигляді зони жовтого кольору. Зони ідентифікованих амінокислот за забарвленням і розташуванням відповідали зонам стандартних зразків амінокислот. Кількісний вміст суми вільних амінокислот визначали